

Boxholm får fp-kritik

''Äldreomsorgen är dyrast i länet''

BOXHOLM

– Boxholms äldreomsorg är den dyraste i Östergötland, påstår folkpartiet i Boxholm i sitt valmanifest.

– Uppgiften bygger på officiell statistik men statistiken ljuger en del, kommenterar äldreomsorgschef Birgitta Palmqvist.

Boxholms äldreomsorg kostade 20 317 kr per pensionär 1989. Ingen av Östergötlands övriga tio kom-

muner hade en så hög kostnad. Det visar Statistiska centralbyråns och Kommunförbundets siffror.

''Bara brutto''

– Kommunens kostnader för landstingets sjukhem, både lokalen och kosthållningen, är medräknade. Däremot finns inte intäkterna från landstinget med. Varken hyran eller ersättningen för maten, säger Birgitta Palmqvist.

Hon hävdar därför att kommunens verkliga kostnad var cirka 2 200 kr lägre per pensionär, och att två

eller tre andra kommuner därmed skulle ha högre kostnader än Boxholms.

''Effektivisera''

– För oss i Boxholm gäller det att kunna effektivisera vården, tycker folkpartiet.

– Satsas det från politiskt håll medvetet mycket pengar på barn- och äldreomsorgen tycker jag inte att det är något fel att komma högt i en sådan här jämförelse, anser Birgitta Palmqvist.

KARL-JOHAN NORÉN

''För mycket städning i Boxholms hemtjänst''

BOXHOLM

Folkpartiet liberalerna i Boxholm anser att det städas för mycket inom kommunens hemtjänst. Det blir därigenom för lite tid till mänskliga kontakter.

– Det finns pensionärer som sitter mycket ensamma i sina lägenheter. Framför allt är de psykiskt handikappade i stort behov av sällskap. Det är bättre att hemvårdsbiträdena pratar en stund med dessa människor än att de städas, anser fullmäktigekandidaten Ester Sehlstedt.

Långvården

I partiets valmanifest får äldreomsorgen det största utrymmet. Man säger sig vilja fullfölja kravet på

eget rum i långvården, för den som det vill ha, nu när kommunen tar över ansvaret för de lokala sjukhemmen från landstinget.

Och man vill ha en annan arbetsfördelning inom hemtjänsten.

– Hemtjänstens personal är mycket bra men inriktningen på deras arbetsuppgifter bör ändras, så att det blir mer tid över till personlig vård, anser Ester Sehlstedt.

Wallins kommentar

Socialchef Kurt Wallin kommenterar folkpartiets kritik med att det är viktigt med reaktioner från politikerhåll på hur hemtjänsten fungerar, särskilt som en översyn nu pågår av verksamheten.

Han säger att det som

ska göras hemma hos den enskilde pensionären, eller annan servicemottagare, bestäms i samråd mellan en hemtjänstassistent (= arbetsledare) och pensionären.

Sedan har också hemvårdsbiträdena en viss frihet att själv avgöra hur deras tid ska utnyttjas.

''Måste ge sig tid''

– Helt klart måste hemvårdsbiträdet ge sig tid till att samtala med servicemottagaren i lugn och ro. För välbefinnandet är det många gånger lika viktigt som en praktisk insats.

– Framöver kanske vi måste lägga en större tyngdpunkt på den delen än vad som hittills har gjorts, säger Kurt Wallin.

KARL-JOHAN NORÉN

Boxholms äldre har det bra

15/10 1991

BOXHOLM

Äldreomsorgen i Boxholm fungerar i dag bra. Men den är organiserad efter en modell som inte håller för framtiden. Det är huvudbudskapet i en utvärdering gjord av Kommunförbundets revisionsavdelning.

— Äldreomsorgen kommer att behöva erbjuda både fler och bättre lösningar till lägre kostnad. Analyserar man äldreomsorgen i Boxholm utifrån dessa utgångspunkter framkommer att det framför allt saknas en resultatorientering (en förmåga att styra mot ökad effektivitet, kvalitet och flexibilitet) av verksamheten, heter det i rapporten.

Utvärderingen har skett på uppdrag från kommunrevisionen i Boxholm. Den visar att äldreomsorgens kostnader i Boxholm har ökat med tolv procent i reala tal (= inflationen är borträknad) på tre år.

Rapporten lär sätta en hel del myror i huvudet både på kommunens tjänstemän och politiker. För den är inte lättolkad; närmast alarmerande påstående blandas med mycket positiva beskrivningar om hur äldreomsorgen fungerar.

Det heter till exempel att "uppföljningen och utvärderingen av verksamheten är närmast obefintlig". Trots det fastslås det att "pensionärerna får den service som efterfrågas". Hur vet man det när verksamheten inte har utvärderats?

— Det är en inte alltför djärv hypotes. Det är till exempel ytterst få som får avslag på ansökningar om att få hemtjänst, svarar Gunnar Uhlin, revisionskonsulten som skrivit rapporten.

Plussidan

Han har intervjuat cirka

Foto: JAN CHRISTER PERSSON

Kommunrevisionens utvärdering av äldreomsorgen i Boxholm visar att personalen "i huvudsak trivs med sitt arbete". Här vårdbiträdet Helena Gustavsson i samtal med Halvar Persson på Bjursdalens servicehus.

25 anställda på alla nivåer inom äldreomsorgen. På plussidan i hans nulägesbeskrivning finns bland annat följande:

- Ingen personalbrist.
- En väl utbyggd och i många avseenden generös hemtjänst.
- Personalen har en lång yrkeserfarenhet och personalomsättningen är låg.
- Hög personaltäthet på Alderdomshemmet (= inackorderingsdelen av Bjursdalens servicehus).
- Det finns ett utbud av in-

satser (bland annat hemtjänst, alderdomshem, servicelägenheter, gruppboende) som passar de flesta behov.

Minussidan

På minussidan märks bland annat:

- Möjligheterna att medvetet styra verksamheten är starkt begränsade beroende på otydlig målbild, oklar organisation och närmast obefintlig uppföljning och utvärdering.
- Alderdomshemsdelen inom Bjursdalens servi-

cehus har "för mycket lokaler". Kostnaderna blir högre än vad de borde vara.

● Ledningsorganisationen är stor jämfört med andra kommuner av motsvarande storlek.

● Det finns ingen kunskap om vad som faktiskt utträttas inom hemtjänsten i den enskildes hem (en brist som just nu håller på att åtgärdas genom att varje hemvårdsbiträde för "loggbok".)

● Färdtjänstens målgrupp är oklart definierad. Den

ges i dag till stora delar utifrån psykosociala grunder och är "gränslös" till sin omfattning samtidigt som kostnaderna skjuter i höjden.

"Måste prioritera"

— Äldreomsorgen i Boxholm lever som i de flesta kommuner i en brytningstid. Behoven växer samtidigt som resurserna minskar. Politikerna måste börja prioritera och styra resurserna till det viktigaste i stället för att i dag ge "rakt av", säger Gunnar Uhlin.

KARL-JOHAN NORÉN